

CI / CD PIPELINE CU JENKINS

Eusebiu Rizescu¹

În prezent, conceptul de CI/CD este întâlnit în orice companie care dezvoltă software. Atât CI cât și CD formează coloana vertebrală a mediului modern DevOps. Acest concept umple spațiul dintre echipele de dezvoltare și echipele de operațiuni, automatizând build-area, testarea și deployment-ul aplicațiilor. Scopul acestui document este de a identifica, clasifica și compara majoritatea tool-urilor majore care au legătura CI / CD și după aceea să construiesc un sistem complet pipeline.

Nowadays, the concept of CI/CD is everywhere. Both CI and CD form the backbone of the modern DevOps environment. It bridges the gap between development and operations teams by automating the building, testing, and deployment of applications. I aim to identify, classify and compare many major tools that are related to CI/CD pipeline and after that build an complete pipeline system.

Cuvinte cheie: CI/CD, Jenkins, Pipeline, Build, Deploy

1. Introducere

Viteza cu care companiile pot introduce produse pe piață este esențială pentru susținerea avantajului concurențial, iar reducerea timpului ciclului de dezvoltare a produsului a devenit un obiectiv strategic pentru multe firme care se bazează pe tehnologie. Conceptul de CI/CD explorează modul în care acest lucru poate fi realizat și oferă câteva exemple practice și factori de succes.

Un pipeline CI / CD ajută la automatizarea pașilor în procesul de livrare a software-ului, cum ar fi inițierea automată a buildurilor, rularea testelor automate și deploy-ul într-un mediu de testare, stage sau de producție. Un pipeline elimină erorile manuale, oferă bucle de feedback standardizate pentru dezvoltare ajută la micșorarea TTL-ului (Time to market).

În figura de mai jos se pot observa principalele stage-uri prin care ar trebui să treacă un produs software până a fi pus în piață. Acestea sunt: Plan, Code, Build, Test, Release, Deploy și Operate. Cu ajutorul unui pipeline, acest flow este inițiat automat la fiecare comit.

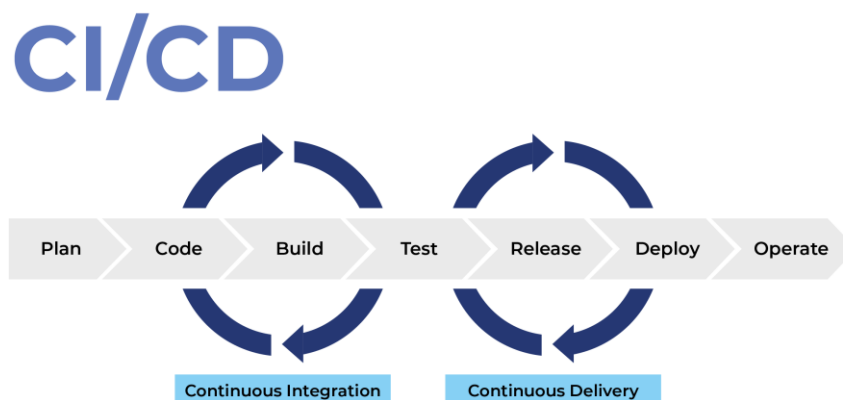

Fig. 1 - Stage-uri pipeline^[1]

¹Facultatea de Automatică și Calculatoare, Universitatea POLITEHNICA din București, România, e-mail: rizeusebiu@gmail.com

1. Ce înseamnă CI/CD?

Continuous integration (CI), continuous delivery (CD) și continuous deployment (CD) includ o cultură, un set de principii de funcționare și o colecție de practici care permit echipelor de dezvoltare a aplicațiilor să furnizeze mai frecvent și în mod sigur modificările de cod. Implementarea este cunoscută și sub denumirea de conductă CI / CD^[2].

Continuous Integration este un set de practici care determină echipele de dezvoltare să pună în aplicare mici modificări și să verifice frecvent codul din sistemele de management al codului sursă (Git, Mercurial, SVN) . Deoarece majoritatea aplicațiilor moderne necesită dezvoltarea codului pe diferite platforme și versiuni, echipa are nevoie de un mecanism pentru integrarea și validarea modificărilor sale cât mai rapid și eficient.

Dezvoltatorii care practică continuous integration își merge-uesc modificările în branch-ul principal cât mai des posibil. Modificările dezvoltatorului sunt validate prin crearea unui build și executarea de teste automate pentru build-ul nou creat. Făcând acest lucru, se evita eventualele probleme de integrare care se întâmplă de obicei atunci când oamenii așteaptă ziua lansării pentru a-și contopi modificările în branch-ul principal.

Continuous integration pune un accent deosebit pe automatizarea testelor pentru a verifica dacă aplicația este în continuare funcțională ori de câte ori noi modificări sunt integrate în branch-ul principal.

Continuous Delivery începe acolo unde se încheie continuous integration. Continuous delivery automatizează livrarea de aplicații în mediile de infrastructură selectate. Majoritatea echipelor lucrează cu mai multe medii, altele decât producția, precum mediile de dezvoltare și testare, iar aceste practici asigură că există o modalitate automatizată de a împinge modificările codului în acele medii.

Continuous delivery este o continuare a integrării continue pentru a asigura că release-ul rapid de noi schimbări clienților într-un mod durabil. Acest lucru înseamnă că, pe lângă faptul că testarea este automatizată (din CI), a fost automat și procesul de release și în consecință aplicația poate fi deploy-ata în piață în orice moment, făcând clic pe un buton.

Teoretic, cu ajutorul continuous delivery, se poate decide să frecvența release-urilor: zilnice, săptămânale, sau orice se potrivește produsului și circumstanțelor. Cu toate acestea, pentru a profita la maxim de beneficiile livrării continue, deploy-ul în producție trebuie făcut cât mai devreme cu putință, pentru ca modificările să fie mici, iar în cazul în care apar probleme, acestea să fie ușor de remediat.

Continuous Deployment merge cu un pas mai departe decât continuous delivery. Cu această practică, fiecare modificare care trece prin toate etapele conductei de producție este eliberată clienților. În cazul continuous deployment, spre deosebire de continuous delivery, nu există nicio intervenție umană și doar un test eșuat va împiedica o nouă schimbare să fie implementată în producție.

Continuous Deployment este o modalitate excelentă de a accelera bucla de feedback cu clienții și de a face reduce nivelul de presiune al echipelor de dezvoltare și operații, deoarece nu mai există o zi fixă pentru un nou release. Dezvoltatorii se pot concentra pe

dezvoltarea de cot și își văd modificările în producție la câteva minute (ore în funcție de caz) după ce au terminat de lucru.

Diferența dintre **continuous delivery** and **continuous deployment** poate fi confuză din cauza prescurtării (CD) și din cauza că ambele au responsabilități foarte similare. Delivery este precursorul deployment-ului. La delivery, există o etapă finală de aprobare **manuală** înainte de lansarea în producție.

În faza de **delivery**, dezvoltatorii vor examina și îmbina modificările de cod care sunt apoi ambalate într-un artefact. Acest pachet este apoi mutat într-un mediu de producție unde așteaptă aprobarea să fie pus în piață.

În faza de **deployment**, pachetul este deschis și revizuit cu ajutorul unui sistem de verificări automatizate. Dacă verificările nu se termină cu succes, pachetul este respins și nu este pus în piață. În cazul în care verificările trec, pachetul este deploy-at automat în producție. Continuous deployment este un pipeline de deploy complet automat de software.

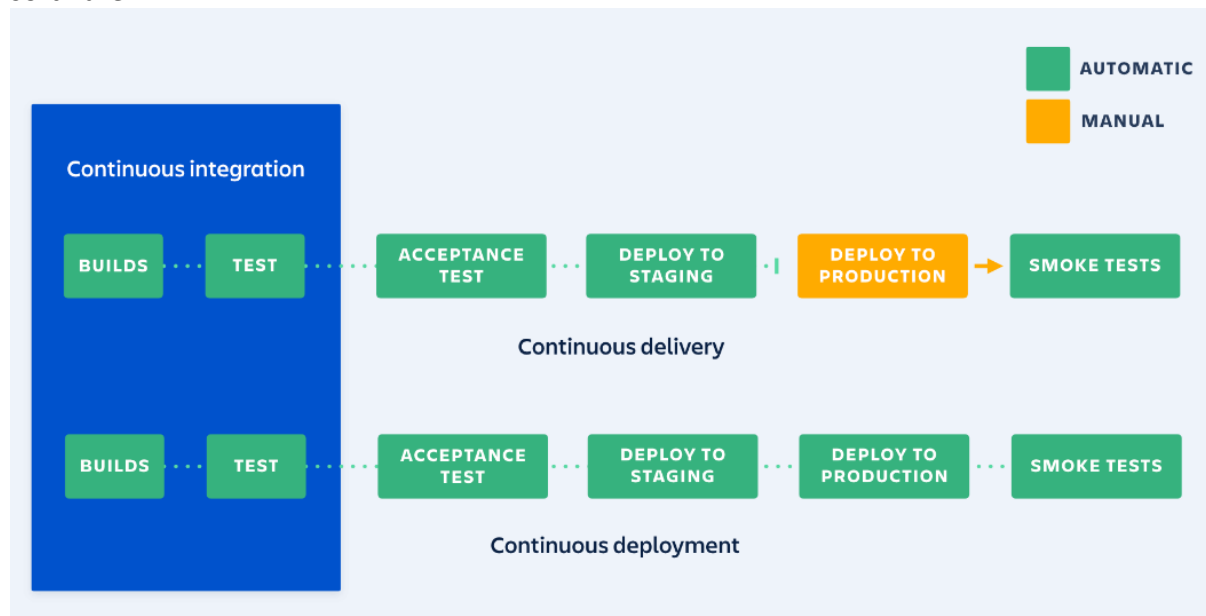

Fig. 2 Reprezentare a CI/CD^[3]

2. Descriere în detaliu a unui pipeline

Pe scurt, implementarea unui pipeline CI / CD ajută la automatizarea pașilor în procesul de livrare a software-ului, cum ar fi pornirea automată a buildurilor de aplicație, rularea testelor automate și în final deploy. Un pipeline bine pus la punct elimină erorile manuale, oferă bucle de feedback standardizate pentru dezvoltare ajută la micșorarea TTL-ului (Time to market) și la îmbunătățirea calitatii codului.^[4]

Un pipeline CI / CD poate suna ca un concept în plus și nenecesar, dar chiar nu este. În esență un pipeline poate fi privit ca o specificație corectă a etapelor care trebuie efectuate pentru a livra o nouă versiune a unui produs software. În absența unei proceduri automate, programatorii/operativii ar mai trebui să efectueze aceste etape manual și astfel pot apărea erori manuale, pe lângă timpul pierdut făcând lucruri repetitive.

Majoritatea release-urilor desoftware trec in principiu prin urmatoorii pasi:

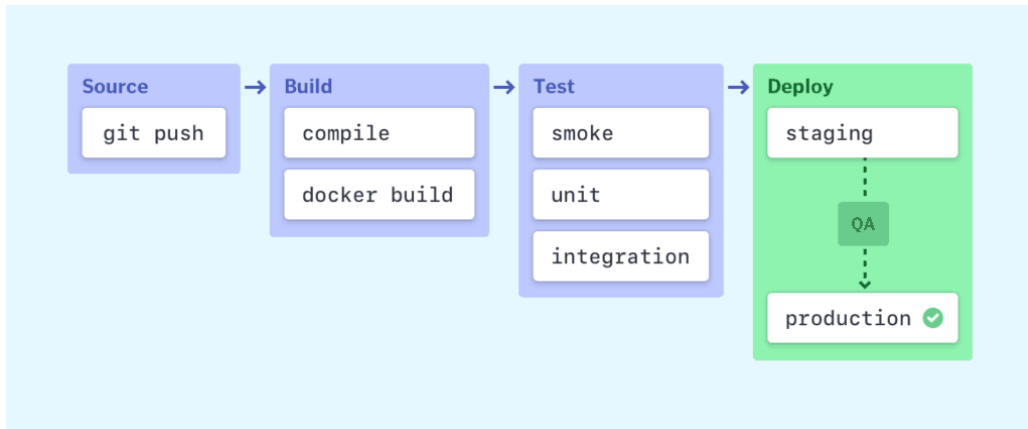

Fig. 3 Pipeline stages^[5]

Source

În cele mai multe cazuri, o execuție a pipeline-ului este declanșată de o modificare cod sursă din repository. O modificare a codului declanșează o notificare la tool-ul CI / CD, spre exemplu Jenkins, care rulează un pipeline predefinit anterior. Alte declanșatoare pot fi programate sau inițiate manual de către un utilizator, precum și de către alte pipeline-uri.

Build

În acest pas, este combinat codul sursă și dependențele sale pentru a construi o instanță executabilă a produsului care poate fi livrată eventual către utilizatorii finali. Spre exemplu, programele scrise în limbaje de programare precum C/C++, Java sau Go trebuie compilate, în timp ce programele Ruby, Python și JavaScript funcționează fără acest pas.

Indiferent de limbaj, software-ul cloud-native este de obicei implementat cu Docker, caz în care această etapă a CI / CD construiește imaginile Docker.

În cazul în care apare o eroare, pipeline-ul se oprește, și este recomandată intervenția imediată pentru a rezolva problema, deoarece nu se mai pot release-uri noi în piață către utilizatorii finali.

Test

În această fază sunt rulate teste automate pentru a valida corectitudinea codului și comportamentul produsului. Etapa de testare poate fi văzută ca o plasă de siguranță care împiedică erorile care pot fi reproduse ușor să ajungă la utilizatorii finali.

Responsabilitatea scrierii acestor teste automate revine dezvoltatorilor și se realizează cel mai bine în timp ce se scrie cod nou.

În funcție de dimensiunea și complexitatea proiectului, această fază poate dura de la câteva secunde până la ore. Multe proiecte pe scară largă efectuează teste în mai multe etape, începând cu smoke-tests care efectuează verificări rapide de corectitudine, până la teste de integrare end-to-end care testează întregul sistem din punctul de vedere al utilizatorului. Un set de teste mari este de obicei paralelizat pentru a reduce timpul de rulare.

Eșecul în timpul etapei de test descoperă probleme în codul scris, probleme pe care dezvoltatorii nu l-au prevăzut la scrierea codului. Este esențial ca această etapă să producă

rapid feedback dezvoltatorilor, în timp ce spațiul cu probleme este scris recent, si poate fi rezolvat usor.

Deploy

Daca am ajuns in aceasta etapa a pipeline-ului, inseamna ca am creat o instanță executabilă a codului nostru care a trecut toate testele predefinite, si poate fi pusa in piata. De obicei, există mai multe medii de implementare, de exemplu un mediu „test” sau „stage”, care este utilizat intern de echipa de produs și un mediu de „producție” pentru utilizatorii finali.

Echipele care folosesc modelul de dezvoltare Agile, care este ghidat de teste și monitorizare în timp real, de obicei, deploy-aza aplicatia intr-un mediu de testare (stage), pentru a face review si teste in plus, iar apoi se implementează modificările in producție.^[6]

3. Comparatie tool-uri Source Code Management

Cele mai cunoscute sisteme de management a codului sursa sunt Git, Mercurial, SVN, CVS. In tabelul de mai jos este o comparatie intre acestea

Nume	Tip	Open Source?	Pret	Popularitate 2019
Git	Distribuit	Da	Gratis	71%
Mercurial	Distribuit	Da	Gratis	1%
SVN	Centralizat	Da	Gratis	24%
CVS	Centralizat	Da	Gratis	1%

Tab. 1 Comparatie Source Code Management

Git este un sistem de control de versiuni, distribuit, care este gratuit și open source conceput pentru a gestiona totul, de la proiecte mici până la proiecte foarte mari, cu viteză și eficiență.

Mercurial este un instrument gratuit pentru controlul surselor, distribuit. Gestionează eficient proiectele de orice dimensiune și oferă o interfață ușoară și intuitivă.

SVN este un sistem centralizat de control al versiunilor. SVN era unul dintre cele mai populare sisteme. În timp ce popularitatea SVN scade, încă milioane de linii de cod stocate. SVN continuă să fie menținut în mod activ, deși de o mică comunitate open source.

CVS este un sistem de control al versiunilor, o componentă importantă a managementului versiunilor codului sursa. Folosind SVN, se poate înregistra istoricul fișierelor surse și documentelor. CVS este un sistem de calitate a producției, având o largă utilizare în întreaga lume, incluzând multe proiecte de software gratuit.

Ce inseamna centralizat si distribuit?

Model centralizat

CVS și SVN sunt cele mai cunoscute exemple în acest sens. În acest model exista un server central pe care este stocat codul sursa. Se poate descarca codul, se modifica și se împingeți înapoi pe server. Motivul pentru care acest model a fost atât de popular este că se potrivește bine modelul pe care majoritatea corporațiilor il folosesc.. Totul este controlat de la un server central.

Model distribuit

Git și Mercurial sunt exemplele principale pentru acest model. Principala caracteristică este dispariția serverului și a controlului central. În acest model orice bază de cod poate deveni serverul „central”. Acest model distribuit permite accesarea repository-ului local (offline sau online), ceea ce înseamnă că se poate verifica codul în orice moment, fără a exista grija ca cineva să strice codul altei persoane. Se poate utiliza, de asemenea, dacă nu aveți acces la internet.

Acest model se potrivește bine cu lumea open source. În proiectele open source, există sute de contribuabili, iar în timp ce există mai mulți dezvoltatori seniori, nu există „manageri” sau „proprietari”.

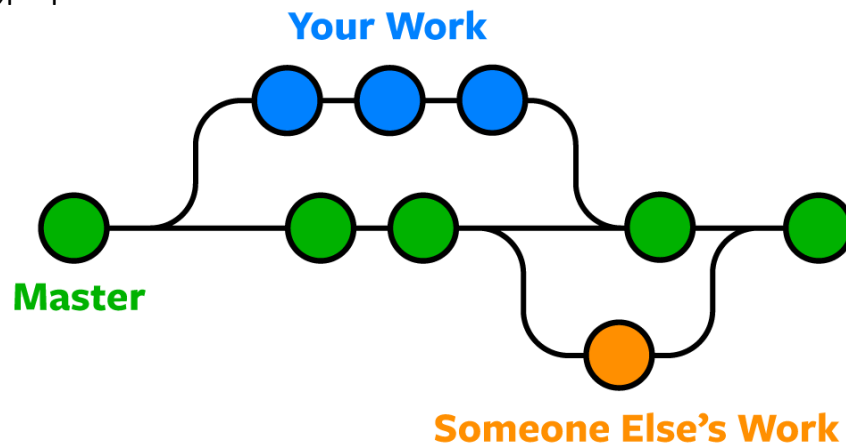

Fig. 4 Branch Git^[7]

Deoarece Git este, în prezent, cel mai folosit sistem de management al versiunilor de control, în acest proiect voi folosi Git ca sistem de management al versiunilor. Aceasta alegere a fost ușoară, deoarece Git este folosit majoritar în prezent, și un proiect nou care apare este de așteptat să fie construit tot cu ajutorul Git.

Există mai multe instrumente care oferă management de repository-uri. Este necesară folosirea unui astfel de tool deoarece ajută la distribuirea codului între echipe.

În tabelul de mai jos voi face o comparație între cele mai cunoscute tool-uri de acest tip: GitHub, GitLab, Bitbucket

Nume	OpenSource?	Suport proiecte OpenSource	Cloud	On Prem	Pricing Cloud	Pricing OnPrem
GitHub	Nu	Da	Da	Da	Free	Platit
GitLab	Da	Da	Da	Da	Free (basic)	Free (basic)
Bitbucket	Nu	Da	Da	Da	Free (<5 useri)	Platit

Tab. 2 Comparatie platforme Git

GitHub este cel mai bun loc pentru a împărtăși codul cu prietenii, colegii, colegii de clasă și străinii compleți. Github are peste 40 de milioane de utilizatori, inclusiv 10 milioane care s-au alăturat platformei în 2019. Github reprezintă peste 44 de milioane de depozite create anul trecut.

GitLab oferă gestionarea depozitelor Git, recenzii de coduri, urmărirea problemelor, fluxuri de activități și wikis-uri. GitLab se poate instala on-premise și se poate conecta cu serverele LDAP și Active Directory pentru autentificare și autorizare sigură. Un singur server GitLab poate gestiona mai mult de 25.000 de utilizatori, dar este de asemenea posibil să se creeze o configurare de disponibilitate ridicată cu mai multe servere active.

Bitbucket oferă echipelor un loc unde să planifice proiecte, să colaboreze la coduri, să testeze și să implementeze, toate cu depozite private Git gratuite. Echipetele aleg Bitbucket, deoarece are o integrare Jira superioară, CI / CD integrat și este gratuit pentru echipele de până la 5 utilizatori.

3. Comparatie tool-uri CI/CD

Piața de astăzi este inundată cu multe instrumente de CI/CD, astfel ca alegerea celui potrivit poate fi dificilă. Chiar dacă unele instrumente par a fi mai populare decât altele, exista posibilitatea sa nu functioneze perfect pentru fiecare companie. In figura de mai jos, se poate vedea o analiza in detaliu a celor mai cunoscute tool-uri pentru CI/CD de pe piata.

CONTINUOUS INTEGRATION TOOLS COMPARISON						
	Jenkins	TeamCity	Bamboo	Travis	Circle	Codship
Pricing	Free	\$299-\$1999	\$10-\$800	\$69-\$489	\$50-\$3150	\$75-\$1500
Operating system	Windows, Linux, macOS, any Unix-like OS	Windows, Linux, macOS, Solaris, FreeBSD, and more	Windows, Linux, macOS, Solaris	Linux, macOS	Linux, iOS, Android	Windows, macOS
Hosting	On premise/ cloud	On premise	On premise/ Bitbucket as cloud	On premise/ cloud	Cloud	Cloud
Container support	✓	✓	✓	✓	✓	Yes for Pro version
Plugins	*****	****	**	****	***	****
Docs and support	Adequate	Good	Good	Poor	Good	Poor
Learning curve and usability	Easy	Medium	Medium	Easy	Easy	Easy
Use case	For big projects	For enterprise needs	For Atlassian integrations	For small projects and startups	For fast development and high budget	For any project

Fig. 5 - Comparatie tool-uri CI/CD^[8]

Criteriile care au fost luate in considerare in alegerea Jenkins, sunt faptul ca se poate utiliza on-premise, si faptul ca este free. Bineinteles, exista si alte tool-uri care sunt free si sunt disponibile si on-premise, dar Jenkins a fost selectat pentru faptul ca este cunoscut, si are o comunitate considerabila in jurul lui. Totodata, Jenkins poate lucra si cu containere, ceea ce este de folos in cazul in care se doreste build-area unei aplicatii intr-un container

4. Descriere tool-uri de testare

Testarea este un instrument esențial în viața de zi cu zi a oricărui dezvoltator de software serios. Cu toate acestea, uneori poate fi destul de dificil a se scrie un test bun pentru o anumită bucată de cod. Având dificultăți în a-și testa propriul cod, dezvoltatorii consideră adesea că problemele lor sunt cauzate de lipsa unor cunoștințe de testare fundamentale.^[9]

Testarea continuă automată se potrivește cazurilor de utilizare în care testarea manuală nu oferă beneficii pentru o soluție automatizată, cum ar fi tot ceea ce face parte din UI: teste unitare, teste pe componente, teste API, etc.

SonarQube (numit in trecut Sonar) este o platformă open-source dezvoltată de SonarSource pentru inspecția continuă a calității codului pentru a efectua recenzii automate cu analize statice a codului pentru a detecta erori, bucati de cod care au potential risc și vulnerabilități de securitate pentru mai bine de 20 limbaje de programare. SonarQube oferă rapoarte despre secvențe de coduri duplicate, standarde de codare, teste unitare, acoperire cod, complexitate cod, comentarii, bug-uri și vulnerabilități de securitate.

Checkmarx este o soluție de analiză statică, flexibilă și precisă pentru întreprinderi, utilizată pentru identificarea a sute de vulnerabilități de securitate în codul personalizat. Este folosit de echipele de dezvoltare, DevOps și de securitate pentru a scana codul, pentru a identifica vulnerabilitățile și pentru a oferi informații acționabile pentru remedierea acestora. Suport peste 22 de limbaje de codare și scripting.

5. Semestrele urmatoare

Planurile pentru urmatoarele 3 semestre sunt:

Semestrul 2: Inceperea configurarii mediului in care va fi construit acest pipeline. Va trebui decis daca se vor folosi masini virtuale pentru fiecare instanta, sau imagini Docker pentru fiecare instanta. Va trebui vazut si daca acest lucru se poate face pe laptopul personal, sau este nevoie de cloud.

Semestrul 3: Definitivarea sistemului de pipeline, construirea de planuri de build si de deploy pentru o aplicatie dummy, si verificarea de cod pentru aceasta.

Semestrul 4: Unificarea muncii anterioare, alaturi de documentarea, testarea si utilizarea sistemului de pipeline final.

6. Concluzii

Se observa numarul in continua crestere a companiilor care incep sa adopte implementarea si folosirea unui pipeline de CI/CD in viata de zi cu zi. Au trecut zilele cand companiile puneau in piata software anual sau semestrial. Cu ajutorul unui pipeline bine pus la punct, se poate face release chiar si de mai multe ori pe zi, si astfel, time to market a scazut, greselile se pot repara mult mai repede, si se poate dezvolta cod mult mai usor.

CI/CD cu siguranta nu va disparea asa de curand, din contra, va deveni din ce in ce mai folosit atat de companiile mari cat si de companiile mici care dezvolt software.

BIBLIOGRAFIE

- [1] <https://www.mginformatics.com/devops.html>
- [2] C. Singh, Comparison of Different CI/CD Tools Integrated with Cloud Platform, 2019
- [3] <https://petercoding.com/devops/2019/07/15/what-does-jenkins-do/>
- [4] M. Shahin, Continuous Integration, Delivery and Deployment: A Systematic Review on Approaches, Tools, Challenges and Practices, 2017
- [5] <https://www.michielrook.nl/2018/01/typical-ci-cd-pipeline-explained/>
- [6] <https://semaphoreci.com/blog/cicd-pipeline>
- [7] <https://www.nobledesktop.com/learn/git/git-branches>
- [8] <https://www.altexsoft.com/blog/engineering/comparison-of-most-popular-continuous-integration-tools-jenkins-teamcity-bamboo-travis-ci-and-more>
- [9] <https://dzone.com/articles/4-compelling-benefits-of-cicd>